

Forebyggelse og Opsporing af vold og seksuelle overgreb mod børn og unge

Slotsbjergby Daginstitution
April 2016

FORMÅL MED POLITIKKEN

Med denne politik ønsker vi at sende et signal om, at forebyggelse og tidlig opsporing af vold og seksuelle overgreb er en meget vigtig del af vores pædagogiske arbejde. Vi ønsker dialog med forældrene omkring vores rolle og forpligtelse såfremt vi bliver opmærksomme på tegn hos børnene som vi skal reagere på. Vi vil også – i fællesskab med forældrene, sikre at børnene understøttes i at udvikle en sund seksualitet. Vi mener at dialog med forældrene dels vil tydeliggøre vores rolle og opmærksomhed men også henlede forældrenes opmærksomhed på, hvordan de agerer i hjemmet.

Målgruppen for denne politik:

Medarbejdere og Slottets øvrige samarbejdspartnere skal være bekendt med at denne politik danner grundlag for holdningen til forebyggelse og tidlig opsporing af vold og seksuelle overgreb mod børn.

Det er samtidig en information til forældrene om hvordan vi arbejder.

Vi har afværge- og underretningspligt når vi bliver bekendt med eller får mistanke om overgreb og dette går til enhver tid forud for tavshedspligten.

FAGPERSONER HAR SKÆRPET UNDERRETNINGSPLIGT

Efter lov om social service §153

Personer, der udøver offentlig tjeneste eller offentligt hverv, skal underrette kommunalbestyrelsen, hvis de under udøvelsen af tjenesten eller hvervet får kendskab til eller grund til at antage,

1. at et barn eller en ung under 18 år kan have behov for særlig støtte
2. at et barn umiddelbart efter fødslen kan have behov for særlig støtte på grund af de vordende forældres forhold
3. at et barn eller en ung under 18 år kan have behov for særlig støtte på grund af barnets eller den unges ulovlige skolefravær eller undladelse af at opfylde undervisningspligten, eller
4. at et barn eller en ung under 18 år har været udsat for overgreb

- Underretningspligten er personlig.
- Underretningspligten går forud for tavshedspligten.
- Underretningspligten er også gældende, selv om der er et samarbejde i gang.
- Hvis mistanken retter sig mod én eller begge forældre, må de ikke orienteres om underretningen.

AFVÆRGEPLIGT – STRAFFELOVEN § 141

Frit citeret

Den som er vidne om, at der vil forgå en forbrydelse eller noget som medfører fare for andre menneskers liv eller velfærd eller for betydelige samfundsværdier og som ikke gør hvad som står i hans magt for at forebygge forbrydelsen eller dens følger. Kan straffes såfremt forbrydelsen bliver begået eller forsøgt med bøde på op til 3 års fængsel.

Den som undlader at fortage sådanne forebyggelseshandlinger straffes dog ikke, hvis deres foretagelse for ham selv eller hans nærmeste vil medføre fare for liv, helbred eller velfærd.

Værdigrundlag

Slottsbergby daginstitution er en integreret daginstitution med vuggestue, børnehave, fritidshjem og klub. Vi tager afsæt i Slagelse Kommunes børne- og ungepolitik.

Vi tilbyder det enkelte barn nogle spændende udfordringer, med plads til begejstring, fordybelse og forskellighed.

I vores pædagogiske profil vægter vi, at kunne stå som en enhed, personale, børn og forældre imellem.

Tydelig og anerkendende kommunikation, troværdige og forstående voksne, gensidig tillid og respekt er nøgleordene.

Forebyggelse i daglig praksis

I hele institutionen taler vi med børnene om at være en god og dårlig kammerat. Vi fremmer fællesskabsfølelsen ved samlingsstunder, opfordre børnene til at lytte til hinanden og vente på tur. Vi styrker/støtter børnene i at modtage kollektive beskeder, støtter/guider børnene i konfliktløsning, lærer børnene sociale spilleregler gennem fælles leg og spil. Vi arbejder med dannelse herunder sociale færdigheder og barnets integritet. Vi går forrest med sproget – taler ordentligt til hinanden.

Vi forholder os jævnlige på personalemøder til områder, hvor det er vigtigt at vi har en fælles holdning.

Vi taler om nøgenhed, toiletbesøg, hyggerum, voksen påklædning, børns påklædning, bleskift, sprog, badning i institutionen – og er der forskel på regler om en medarbejder er mand eller kvinde?

Vi har generelt den holdning, at alle medarbejdere uanset køn har lige arbejdsvilkår i forhold til børnene. Alle arbejdsopgaver kan varetages af alle medarbejdere på Slottet.

Vi bestræber os på at have få regler og istedet tale med børnene, når der opstår situationer som kræver vores vurdering/støtte. På baggrund af vores kendskab til børnene, vurderer vi fra gang til gang hvilke- og hvor mange børn, der kan være i hyggerum eller andre steder uden direkte voksenopsyn.

Børn har som minimum underbukser på ved vandleg og vi taler med børnene om, at det eneste sted man tager bukserne af, er når man skal på toilettet. Børn der stimulerer sig selv, bliver stoppet på en stille og rolig måde, vi taler med dem om, at det er noget man gør, når man er alene.

Det er inden for rammen af dette pædagogiske grundlag, vi arbejder med forebyggelse og tidlig opsporing af vold og seksuelle overgreb.

Vi er forpligtet til at være opdateret i forhold til en sund og god udvikling hos alle børn og ny viden på området. Det er en del af vores ansvar, at beskytte de børn vi har på Slottet og dermed er vi forpligtet på at kende fysiske og psykiske tegn på vold og seksuelle overgreb. Vi arbejder ud fra WHO's definition af seksualitet samt SISOs definition af seksuelle overgreb og vold.

Vi følger til enhver tid gældende "Procedure ved overgreb" for Slagelse kommune. (se pjecen for Slagelse kommune)

Vi arbejder med at gøre barnet bevidst omkring egen og andres krop samt egne og andres grænser. Det gør vi eksempelvis med kontrollerede slåskampe, brydekampe, motorikbaner i gymnastiksal, boldspil osv. for at lære om egen krops formåen. Vi er også i den forbindelse bevidste om doktorlegens betydning – så længe der tale om en ligeværdig leg. Brobisserne laver omsorgskursus (Falck førstehjælp) hvor der er fokus på egen og andres krop samt kropssprog og grænser. Det skaber en bevidsthed der styrker barnets integritet.

Når vi arbejder med sproget, sørger vi for at benævne kroppens dele, med det de hedder på almindelig dansk, arme, ben, tissemand, tissekoner osv. – Vi kalder ikke en god ven af det andet køn for en kæreste. Medmindre at børnene, selv anvender disse begreber, fordi det er en del af deres leg – så taler vi med dem om, hvad det er.

Vi arbejder med "Fri for mobberi", hvor børnene ud fra nogle samtalekort beskriver det der sker på kortet, men også sætter ord på de følelser, de tror der er i spil (ked, glad, trist, vred). Børnene finder gradvist ud af, hvor vigtigt det er vi aflæser hinanden, når vi skal være sammen. Her bruger vi særligt begreberne "god og dårlig" kammerat. Vi hjælper børnene med at mærke efter og sige til og fra på en god måde. Det gør vi ved at gå foran og guide børnene, når der opstår en konflikt mellem to børn. Vi sætter ord på alt, for både at udvide ordforrådet, men også for at give børnene redskaber til at interagere.

Vi er opmærksomme på vigtigheden af at kende forskellen på gode og dårlige hemmeligheder og taler med børnene om det. Personalet er bevidst omkring børns prøveballoner, hvor børnene tester om de voksne kan "tåle" det de siger og der arbejdes med at kunne stille de rigtige afklarende og åbne spørgsmål for ikke at komme til at lukke dialogen ned. Vi arbejder ud fra at alle børn er unikke og selvstændige individer og de er eksperter i at vide, hvordan det er at være dem. Vi bestræber os på, at sætte os ind i det barnet forstår – for at barnet oplever sig set, hørt og forstået

DEFINITION AF SEKSUALITET

Seksualitet er en integreret del af ethvert menneskes personlighed. Den er et basalt behov, og et aspekt af det at være menneske, som ikke kan adskilles fra andre aspekter i livet. Seksualitet er ikke synonymt med samleje. Det handler ikke om, hvorvidt vi har orgasme, og endelig er det ikke summen af vores erotiske liv. Dette kan være en del af vores seksualitet, men behøver ikke at være det.

Seksualitet er så meget mere. Det er hvad der driver os til at søge kærlighed, varme og intimitet. Den bliver udtrykt på den måde, vi føler, bevæger os på, rører ved og bliver rørt ved. Det er lige så meget dette at være sensuel, som at være seksuel.

Seksualitet har indflydelse på vores tanker, følelser, handlinger og samhandling og derved på vor mentale og fysiske helse. Og da helse er en fundamental menneskeret, så må også seksuel helse være en basal menneskeret.

(WHO)

DEFINITION AF VOLD

Vold er en handling eller trussel, der uanset formålet kan krænke en anden persons integritet, eller som skræmmer, smerter eller skader personen – uanset om personen er et barn eller en voksen.

Volden kan have samme effekt på andre personer, der overværer eller overhører handlingen. Volden kan både være en bevidst handling eller en handling, der sker i affekt.

Handlingen overskrider endvidere samfundets love og normer.

Uanset typen af vold, der begås mod et barn, så er der tale om, at barnet udsættes for en adfærd fra forældrene eller andre omsorgsgivere, som er ødelæggende for, eller forhindrer udviklingen af et positivt selvbillede hos barnet. Enhver form for vold bringer barnets udvikling og sundhed i fare.

(Socialstyrelsen)

DEFINITION AF SEKSUELT OVERGREB

- Den voksne udnytter barnets tillid.
- Det seksuelle overgreb krænker barnets integritet.
- Det er en handling, som barnet ikke kan forstå eller misforstår, og som barnet ikke er modent til at give samtykke til.
- Det seksuelle overgreb er udtryk for den voksnes behov og på den voksnes betingelser, eller et udtryk for børn og unge, der udsætter andre børn og unge for seksuelt grænseoverskridende adfærd.
- Det er en handling, som overskrider samfundets lovgivning og den almindelige moral.

(SISO, inspireret af Kempe, 1978)

HVIS MISTANKEN OPSTÅR ELLER DU FÅR VIDEN OM OVERGREB PÅ ET BARN

Her findes en liste, som hjælper med at huske hvad vi skal gøre, hvis mistanken opstår eller du får viden om seksuelle overgreb.

FØLG ALTID SLAGELSE KOMMUNES PJECE OM PROCEDURE VED OVERGREB

BEKYMNING - MISTANKE – KONKRET VIDEN

- **Bekymring (diffus oplevelse af, at noget er galt)**
 - Få af – eller bekræftet bekymring
 - Systematiske observationer af barnet i forskellige kontekster
 - Faglig sparring hos leder, kolleger, tværfagligt personale.
- **Mistanke (mere konkret, f.eks. signaler, indirekte udsagn)**
 - Handle på mistanke
 - Gå til leder
 - Faglig sparring hos leder, socialforvaltning
 - Underretning
 - Vurder barnets sikkerhed
- **Konkret viden (barnets udsagn, vidner, krænkers tilståelse)**
 - Underretning
 - Vurdere barnets sikkerhed
 - Koordinering

STRATEGI FREMADRETTET.

Nye medarbejdere introduceres til denne politik som en del af opstarts/infomødet med vores AMR. Vi vil genbesøge denne - som alle andre politikker - på bestyrelsesmøde og personalemøde hvert andet år. Dette for at se om der skal foretages justeringer.

HENVISNING TIL RELEVANT LINKS OG LITTERATUR

<http://socialstyrelsen.dk/born/overgreb/seksuelle-overgreb/definition-og-lovgivning-om-seksuelle-overgreb>

http://www.who.int/reproductivehealth/topics/sexual_health/sh_definitions/en/